

N E D E R L A N D S E H E R V O R M D E K E R K

ORGELCOMMISSIE

Secretariaat:
Mr L. HAVEMAM
O.Z.Achterburgwal 202-204
AMSTERDAM-C.

Amsterdam, 15 Maart 1950.

Hieronder treft U gegevens aan omtrent samenstelling en werkwijze van de Orgelcommissie van de Nederlandse Hervormde Kerk.

1. De commissie werd in het leven geroepen om kerkvoogdijen wat betreft kerkorgels met raad en daad bij te staan.
2. De werkzaamheden bestaan naast die van algemene aard o.a. uit:
 - a. Het, bij voorkeur in overleg met architecten, geven van adviezen in verband met de plaatsbepaling van kerkorgels.
 - b. Het uitbrengen van adviezen omtrent de noodzakelijkheid van restauratie's, nieuwbouw, uitbreiding, verbetering, onderhoud en stemmen van orgels.
 - c. Het uitbrengen van adviezen bij moeilijkheden met derden inzake niet nakomen van contractuele verplichtingen, wanprestatie's enz.
 - d. Het verlenen van bijstand bij restauratie's en nieuwbouw van orgels. - Zulks houdt in het opstellen en beoordelen van plannen, beoordelen van offerte's van orgelbouwers, overleg met orgelbouwers, architecten, Rijk enz., opstellen van contracten, toezicht houden op restauratie of nieuwbouw werkzaamheden en keuren van de resultaten.
 - e. Behartigen van belangen van kerkvoogdijen bij Rijk, Gemeente en andere officiële instantie's.
Het zal hier naast kwestie's omtrent de verkrijging van oorlogsschade vergoeding dikwijls gaan om orgels, die als historische monumenten geplaatst zijn op de voorlopige lijst van Monumentenzorg.
Voor de restauratie's van deze orgels is de toestemming benodigd van het Rijk, waartoe tevoren een restauratie plan met een historische beschrijving van het instrument bij de betrokken Rijksinstantie wordt ingediend. De mogelijkheid bestaat voor de noodzakelijke restauratie's van bedoelde orgels subsidie's te verkrijgen. De commissie bevordert ook, dat waardevolle historische orgels, die nog niet geplaatst werden op de lijst van monumenten, alsnog daarop geplaatst worden.
 - f. Verder de kerkvoogdijen bij te staan wat betreft kerkorgels in alle hierboven niet genoemde gevallen.
3. De samenstelling van de commissie is als volgt :
Ds M.J.C. Visser (Rotterdam) voorzitter, leden: J.H. Besselaar Jr (Rotterdam), mr G.D. Cohen Tervaert (Amsterdam), mr L. Haveman (Amsterdam), Leo Mens (Leiden), dr H.L. Oussoren (Wassenaar) en H.J. van der Wolk (Heerlen).
Als medewerkers van de commissie treden op: L. Ern  (Utrecht) en D. Hendrikse (Haarlem).
De financiële commissie van bijstand wordt gevormd door: mr A. de Jong (Mijnsheerenland), J.H. Schuller tot Poursum (den Haag) en mr dr H.M.J. Wagenaar (den Haag).

De J.R. Wolfensberger (Amsterdam) en mr G.A.J. ter Linden (den Haag) treden op als contact personen met respectievelijk de Synode en de Bouw en Restauratie Commissie.

4. Het secretariaat van de commissie is gevestigd te Amsterdam aan de O.Z. Achterburgwal 202-204, telefoon 45218. Alle correspondentie richt men tot den secretaris.
5. Als penningmeester treedt op mr G.D. Cohen Tervaert, Koninginneweg 156 hs Amsterdam. De commissie heeft een rekening bij de Girodienst onder nr 533405 t.n.v. den penningmeester der orgelcommissie der Ned. Herv. Kerk te Amsterdam en een rekening bij het agentschap van de Rotterdamse Bank N.V. aan het Rokin te Amsterdam.
6. Het is gebruik, dat alvorens de commissie advies uitbrengt, één der medewerkers of commissieleden ter plaatse een onderzoek instelt naar het orgel.
In enkele gevallen zal dit bezoek achterwege kunnen blijven, doch in vele gevallen zal een herhaald onderzoek noodzakelijk zijn.
7. Aangezien er zeer vele orgels in Nederland door de oorlog hetzij verwaarloosd hetzij beschadigd of geheel verwoest zijn, is op het oogenblik het aantal te restaureren of nieuw te bouwen orgels zeer aanzienlijk.
Aangezien daarnaast het aantal orgelbouwers, in welke de orgelcommissie vertrouwen heeft, relatief vrij gering is, kan het voorkomen, dat de uitvoering van plannen vrij geruime tijd op zich kan laten wachten. Men wende zich derhalve vooral tijdig tot de commissie. Men houde er ^{ook} rekening mede, dat het voorbereidende werk tijd vergt, wil dit behoorlijk geschieden.
Het is een richtlijn van de commissie, dat de vaak moeizaam bijeen vergaarde gelden zo verantwoord mogelijk besteed moeten worden. De commissie zal dus nimmer haar medewerking verlenen aan niet te verantwoorden plannen.
8. Kosten.
 - a. Voor het geven van adviezen e.d., welke niet gevolgd worden door een restauratie of nieuwbouw van een orgel, worden, behoudens de verschotten, kosten in rekening gebracht, welke bepaald worden door de omvang van de plaatsgevonden werkzaamheden.
 - b. Bij restauratie's of nieuwbouw van kerkorgels zal, behoudens de verschotten, in het algemeen 5 tot maximaal 8 % van de aanneemsom in rekening gebracht worden.
Bij het afsluiten van een contract zal 3 % van de aanneemsom geïnd worden, benevens de tot op dat moment door de commissie gedane verschotten.

ds M.J.C. Visser
voorzitter
mr L. Haveman
secretaris.